

Third Year

Texts for Translation and Discussion

Text 1

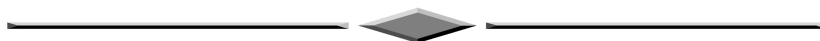
[1] Prozor je zauzimaao gornju polovinu spoljašnjeg zida moje sobe, i kada sam te noći, trgnuvši se iz sna, upalio svetlo i uspravio se, nazreo sam u njemu, naspram mraka, svoj lik. [2] Probudio me je nečiji glas. Neko je, nagnut nad mojim krevetom, razgovetno govorio, ali kada sam otvorio oči, u sobi nije bilo nikoga. Ustao sam, obišao prostoriju, zavirio u kuhinju, oslušnuo pred kupatilom. [3] Možda sam se ipak prevario? Zidovi između soba su sasvim tanki, zvukovi se slobodno kreću ovom zgradom. Ulazna vrata su bila zaključana, prozor prekriven žicom. [4] Ali ujutru, još u pidžami, nagazio sam bosim stopalom na mali drveni predmet koji do tada nisam nikada video. Očigledno je pripadao nekom većem predmetu, nejasnog oblika i namene, predmetu koji nikako nije mogao da bude moj. Postavio sam ga na sto, tik uz stvarčice koje su me, svojim sadržajem ili oblikom, čuvale od uroka. [5] Pred spavanje sam pomislio da je to sigurno bio moj otac. Odmah sam tako pomislio: sigurno, i ništa me više nije moglo da razuveri. [6] Tokom svih onih godina otkada je umro, sanjao sam ga tri puta: jednom je dremao na kauču u trpezariji, drugi put je ušao u moju sobu i ostao da stoji na vratima, treći put je on bio živ a ja mrtav. Četvrti put, ovaj put, nisam ga sanjao već sam ga slušao. Došao je da mi nešto kaže.

David Albahari, *Cink*

Text 2

[1] Meni, inače, ponekad treba samo da pročitam jednu novinsku vest o nekakvom sibirskom zatvoreniku ili o nekoj pobuni mornara na jednom brodu, pa da od toga iskombinujem da je baš onaj zatvorenik bio taj koji je mornare pobunio, osim što onda dok ih je bunio, uopšte se ne zna da li je bio u onom zatvoru, ili na tom istom brodu. [2] Istini za volju, pobuna na jednom brodu može se izvesti i tako što vinovnik te pobune upravo sedi u jednom jako udaljenom zatvoru, iz kojeg samo pošalje ceduljicu šefu palube da izvede tu i takvu pobunu na taj i takav način i da posle toga baci kapetana u more a na jarbol izvesi tu i takvu zastavu. [3] To je isto tako jedan način da se dva potpuno različita događaja povežu u nekakav treći, koji je još mnogo zanimljiviji nego ona dva iz kojih se taj treći sastoji. [4] Ovde još treba dodati jednog zubara iz Dablina čija je nećaka bila kabaretska igratičica u Berlinu onih ludih dvadesetih godina, samo što je napustila balet usled jednog loma noge, pa se bacila na ilegalnu literaturu i na pokret za mršavljenje u švajcarskom gradu Asconi. [5] Tamo se upoznala ne samo sa budućim vođom pobune na onom brodu, nego i sa jednim njegovim jako dobrim prijateljem, novinarom, koji je objavio čitavu stvar pre nego što se ona uopšte dogodila.

Bora Ćosić, *Intervju na ciriškom jezeru*

Text 3

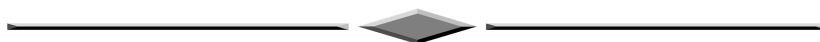
[1] John Carver je stajao na kiši. Voda mu se slivala niz lice. Oči su mu bile pune vode. Odelo natopljeno vodom. Voda mu je curila niz ruke. I tu je prestajala svaka sličnost s onim što je malopre doživeo. [2] U rukama nije držao vreću s glavama Johna i Priscille

Alden. Ruke su mu bile prazne, spuštene niz telo. Stajao je pred petospratnicom u kojoj je stanovala Nadina Hathaway, tamo gde ga je napad uhvatio, odmah pošto je izašao iz lifta, prošao holom i izašao na kišom oblivenu ulicu.

[3] Bio je u Duxburuju, primorskom naselju na severu Plymoutha. Preko puta Cape Coda, zalivom odvojen od današnjeg Provincetowna na poluostrvu u obliku prsta koji zove i mesta na kome su iseljenici Crkve hodočasnika prvi put stupili na tle Amerike. [4] Godina je bila 1687, u kojoj su, prema magistratskim arhivama grada, koje je pregledao kad je radio na knjizi, ubijeni John Alden i njegova supruga Priscilla, rođena Mullins. Kako su ubijeni, nije pisalo. Sada je znao kako. A i zašto.

[5] Ubio ih je John Howland. Indijanskim tomahavkom da bi izgledalo kako je to delo lutajućih Indijanaca koji su u to vreme harali krajinom. Alden je saznao da mu je najbolji prijatelj prodao dušu Satani, da su to učinili i drugi puritanci...

Borislav V. Pekić, *Atlantida*

Text 4

[1] Dr Johnatan (John) Francis Hamilton, mikrobiolog, načelnik Virusološkog odeljenja Instituta za tropsku medicinu u Londonu, kojega su u SAD rodili Amerikanac i Engleskinja, školovao jedan Namac u Engleskoj (Oxford), daleki potomak irskih buntovnika, koje je savez "krompirske krize" i unionističkih bajoneta oterao preko okeana, nervozno se meškoljio za volanom srebrnog Porschea, zaustavljen policijskom rampom na kružnoj automobilskoj petlji, što je, odmotavajući se stotinjak metara od njega, ulazila u automobilski tunel, nadsvođen neonskim pozdravom: "DOBRO DOŠLI NA AERODROM HEATHROW".

[2] Policija je pripadala Metropolitan jedinicama, a ne saobraćajnoj kontroli. Pita se da li se desilo nešto ozbiljnije od saobraćajnog incidenta ili su ga opet zaustavili zbog Rusa, koji su usporavali njegovu vožnju još otkako je izašao na autostradu M4. [3] U paramparčad je razbio dnevni red u Institutu, napustio ljude do kojih mu je stalo, vozio pod zaštitom automobilske sirene, sekao krivine, napravio bar tuce vozačkih prekršaja, ukratko, sve je učinio da ovamo stigne što pre, a sad je stajao ukopan pred samim aerodromom. Iza njega histerično je trubila kolona vozila.

Borislav Pekić, *Besnilo*

Text 5

[1] Uprkos očajanju (ili baš zbog njega) merio sam vreme pomoću instrumenata i svakih dvadeset četiri časa urezivao nožem po jednu crtu na improvizovani jarbol pošto na tim geografskim širinama dan i noć traju mesecima. [2] Onoga časa, kada sam ne verujući očima ugledao kopno u izmaglici, na jarbolu je bilo sedam zareza. Stupivši nogom na čvrsto tlo, skrhan umorom i glađu, klonuo sam i čvrsto zaspao. [3] Ne znam koliko sam vremena proveo u snu; možda sat, možda dva, možda dva dana, ali nisam se probudio sam. Neko me je blago prodrmao, otvorio sam oči i ugledao trojicu ljudi. Jedan od njih mi se obratio na jeziku za koji nisam mogao utvrditi da li je iskvareni latinski ili starofrancuski. [4] Na moje zaprepašćenje, kada sam progovorio engleski, čovek je prihvatio razgovor. Sve sam očekivao osim pojave poliglota na tako zabačenom ostrvu. Ali to je bio tek početak iznenađenjima. [5] Istina, u prvi mah sam mislio da sanjam da me na pustom ostrvu bude trojica plavokosih ljudi

i da mi najstariji, koji se predstavlja kao Josif, govori da je u snu video propast Neustrašivog, moju kalvariju na splavu; da je sanjao mesto na kome ću se iskrcati i da je došao da me sačeka. [6] Mislio sam: sve je to košmar; i ranije sam imao slične snove; uskoro ću se probuditi u kajiti Neustrašivog koji mirno plovi put Sautemptonu.

Svetislav Basara, *Fama o biciklistima*

Text 6

[1] Онога дана када сам за ручком објавио породици своју одлуку да се поново родим, одлучили су да ме затворе у лудницу. Али пошто се у то време све радило плански, не искључујем могућност да су ме у лудницу затворили по директиви. [2] Могуће је да је у неком акту писало: "Ако хоће да се поново роди, затворити га у лудницу." Тешка срца су се одважили на тај корак. Не зато што нисам био луд, не зато што им је било жао, друго нешто беше у питању - углед. [3] Над породице душевних болесника надвија се црна сенка; људи на то попреко гледају и заиста треба претерати да би те ближњи стрпали у лудницу. Сви су луди, у то нема сумње, али родбина то крије до крајњих граница стрпљења. [4] Било ми је жао маме, нисам ја тако безосећајан. Чињеница да ме је родила пуно јој је значила јер је поред имена могла да стави једну изузетно поштовану титулу - мајка. [5] Она је и била добра мајка, не бих хтео да ме погрешно разумеју, не могу јој ништа приговорити. Али то рођење је било половично, траљаво. Није то њена кривица. Нико никога не може родити *сасвим*, људи су несавршени, жене поготово, мада идеолози тврде супротно. [6] Ако хоћеш заиста да живиш, мораш се сам родити, поново обавити тај мучни процес, добро се помучити да би имао права да кажеш *живим*, а да се при том небеса не проломе од грохотног смеха.

Светислав Басара, *Напукло огледало*

Text 7

[1] Pravo s posla, po završetku druge smene, Simo Kec odlazi u bife na železničkoj stanici. Tu, ispijajući polako rakiju iz politarskog bokala, ostaje do dolaska međunarodnog ekspresnog voza koji po redu vožnje stiže oko ponoći. [2] Kad voz stigne, Kec ispred malog prljavog ogledala popravi plavu kovrdžavu kosu i izađe na peron.

U mraku se naziru osvetljeni prozori spavaćih kola i restorana. [3] Stanicu osvetljava nekoliko malih i mutnih sijalica, te Kec u vozu koji se vrlo kratko zadržava stigne da zapazi samo neke pojedinosti: kelnera s belom košuljom i crnom leptir-mašnom, plavokosu ženu u ružičastoj spavaćici s dubokim razrezom na grudima, odsjaj čaša i tanjira na stolovima, ilustrovanu reviju na nečijem krilu, lepog mladića koji otvorenih usta udiše oštar planinski vazduh, baršunasti sjaj zelenog somota na sedištima u restoranu... [4] Sve te pojedinosti, na brzinu i u polumraku osmotrene, u Kecovoj mašti se uklapaju u zaokruženi prizor, pun tajanstvenog sjaja i raskoši, za čim mladić s kovrdžavom kosom duboko čezne.

[5] - Eh! Eh! - uzdiše Simo Kec i dugo maše za vozom koji odlazi iako mu niko ne uzvraća pozdrav (ukoliko putnici mogu da zapaze Kecovu priliku na polumračnom peronu).

[6] Kec se, zagrejan rakijom, upućuje prašnjavim i izrovanim uličicama prema periferiji varoši, gde u iznajmljenoj sobi živi sa ženom...

Praćen lavežom pasa, Kec stiže do nedovršene kuće u čijem prizemlju je njegova soba. Prozori sobe su osvetljeni.

[7] Mara drema na stolici, sa glavom na stolu. Čim čuje škripu vrata, Mara ustaje, iz rerne izvlači iskrzanu šerpu i stavlja na sto, na kojem je već iznesena korpa s hlebom, tanjir, viljuška, nož i papirnata salveta.

Milisav Savić, *Bugarska baraka*

Text 8

[1] Pešačka staza od Gorice do Ohrida, pored samog jezera. Jugozapadni vetar koji jača i običan dan pri kraju.

S desne strane mi je ravno podvodno zemljište, na kom se smenjuju obrađene površine pod bostanom i močvari sa gustom šašom. [2] Kraj jednog bostana, u kom se ispod lišća žute zrele dinje, koliba na četiri koca, sa krovom od slame. Pred njom je starac čuvar, sam i pogružen, peće na žaru dve krupne paprike. Pored njega hleb i so.

[3] A sleva, velika voda nemirnog jezera koje u olujnom ritmu baca niske a široke i snažne mutnobeke talase, sve do same staze. Jedan od njih izbacio je na obalu otkinut cvet. Do mojih nogu ležala je svetlocrvena georgina, raščupana i izubijana, kao utopljenica.

[4] Stojim tako između starca i širokog bostana s jedne strane i cveta i jezera s druge. Samo jedan trenutak, i krećem dalje niskom stazom, između dva nejednaka i nerazdvojno povezana predela, kroz šum talasa i tišinu predvečerja. [5] A kad podignem glavu, preda mnom je stari Ohrid kao velika, uz južno nebo prislonjena slika dubokog značenja, koja mi sa svakim korakom biva sve bliža i jasnija.

Ivo Andrić, *Staze, lica, predeli*